

**Djefvulen, den där heter Lurifax,
som bedrager hela världen; eller:
Bandite...**

Walberg, Carl Gustaf,

1700-1829

WALBERG, Carl Gust.

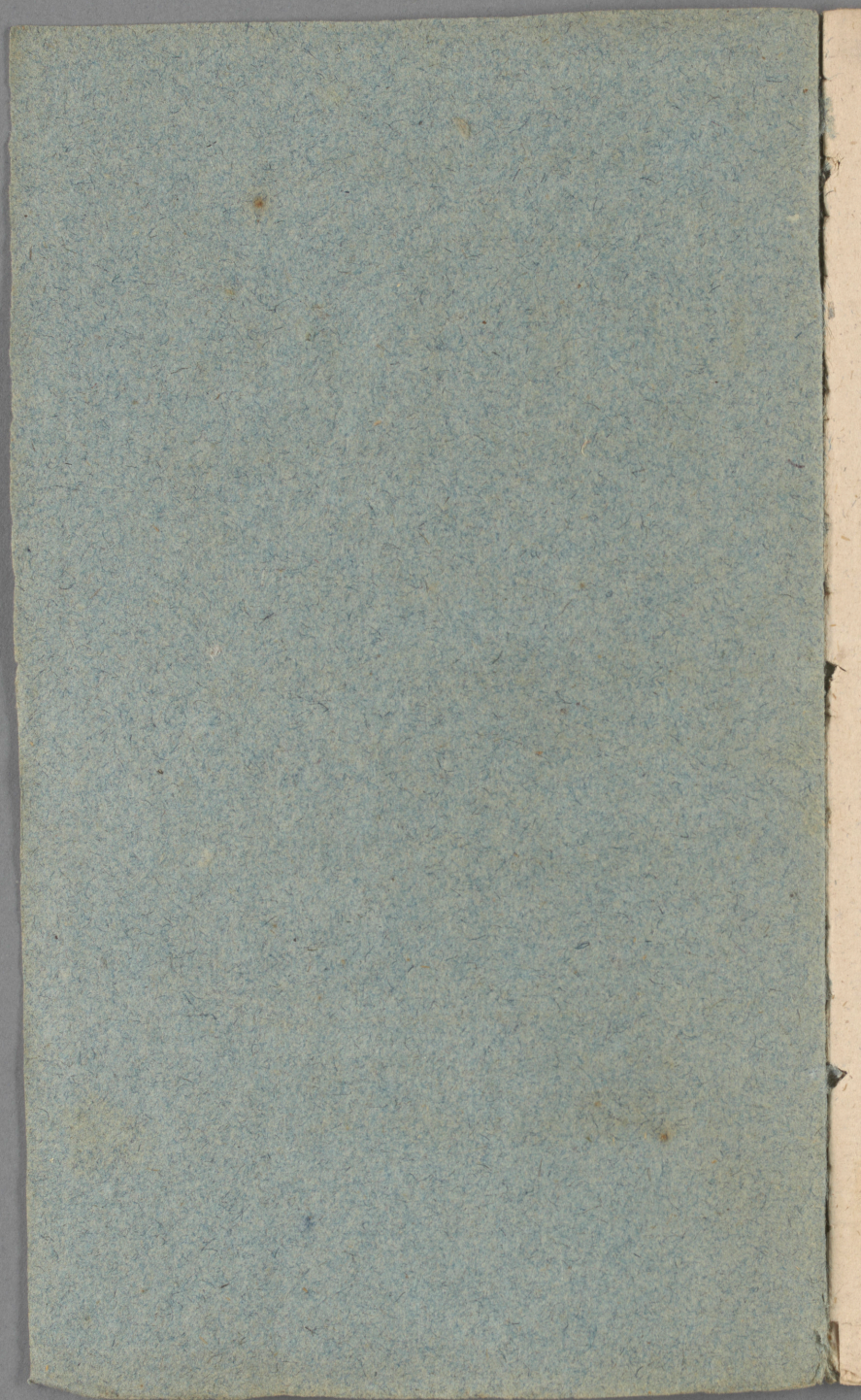
Mitt

Draw

(1310)

1700-1819

1815

Djefvulen,

Den dår heter

LURIFAX,

Som bedrager hela Verlden;

eller:

Banditen

C. A. GALGENIANO,

Minister på En Timme,

Opera Buffa i En Akt.

STOCKHOLM 1815,

Tryckt hos CARL NYBERG.

Jacob Ahrenow

1700-1829

Disc. 1107

D. 1107

J. BURBANK

1850

1850

J. C. BURBANK

1850

1850

1850

1850

Personerne.

CAPRIOLI AUGUSTINI GALGENIANO.

PINTO

FUNKINI

} Hans vänner

Signor GUIDO FERRATO.

Signor CAMILLO.

Signor ALBANO.

Signor MARINELLI.

Signor APPIANI.

Pater ROCCO.

Måstermannen.

DIEGO. Galgenianos Jockey.

Signora PULCINELLA.

(Theatern föreställer Gatan Toledo. Det är förmiddag, Signor Guido Ferrato, insvept i sin kappa, går några steg fram och åter, ser åt flera håll, likasom han väntade någon. Omsider komma Signor Camillo och Signor Albano, hvar från sin gata, nästan and-trutne.)

I. SCEN

Signor G. Ferrato. Nå, mina Signorer, ha Ni nu uträttat Era kommissioner så, att jag kan få skratta ett par timmar?

Signor Camillo. Jag har på en half timme, genom några vänner, låtit berätta Tie stycken af Galgenianos beundrare, den ossanningen, att han i går utnämndes till Premier-Minister, fastän hans befordran, af vissa omständigheter, kommer att hållas hemlig några dagar.

Ferrato. Godt min vän. Min Annunziata hör dig till. Du får en vacker, qvick och liflig hustru. Nå, än Signor Albano?

Signor Albano. På mindre tid än en tre qvarts timma, har mitt utspridda ryckte, att Galgeniano blifvit Premier-Minister, hunnit till öfver tjuge af hans vänner; och ibland dem till Pinto. Funkini blef så

glad, att han genast gaf ut en Revers på 3000 dukater, att betala på 6 veckor, fastän en tredjedel af summan måste afräknas som procent.

Ferrato. Nå, nå, hans kaprioler ta väl snart slut. Han tror sig kunna bli hastigt rik i fall hans vän vore Minister, och denna tro är ej så dum. — Tag då kåra Albano, min Emilia, Hon är en mycket god och stadgad flicka. Vinner du inre huslig lycksalighet vid hennes sida, så är det inte hennes fel.

Camillo. Vi skola alltid veta att värdera vår tillkommande svärfar. Nu skynda vi oss till våra förtjusande härskarinnor, utan att fråga Signorn hvad vigtig tjänst vi gjort honom dermed att vi utspridt den osanningen att Galgeniano bilfvit upphöjd till Minister.

Ferrato. Nå, det skall jag säga Er. Galgeniano har alltid eftersträfvat en synlig eller osynlig makt i samhället. Att uppnå sitt mål, har han använt alla medel, och ofta visat sig i olika skepnader. Han är ett vidunder den Galgeniano; och då folket började förakta honom och han var nära att dömas för ett infamt brott, ville han å en viss hög ort, göra sig vigtig genom en mängd dumma berättelser, om - - -

dock detta hör egentligen ej till saken. Nu skulle han bli surprenerad om man kunde inbilla honom, att han fått det måst maktpåliggande Embete i Staten; emedan han derigenom funne att Staten hade till honom det yttersta förtroende. Jag vill nu först hos hans Exellens Galgeniano göra min uppvaktning. Sedan komma alla hans vänner, som Ni begge, mina mågar, låtit underrätta om hans upphøjelse, och buga sig för honom, lika djupt som jag, och begåra hans framtida protektion. Nu först antager han den värdiga mine, som passar hans rang — och slutligen är allsammans en osanning, en vrängd framställning till hans eger förvillande; och det är just i detta ögonblicket det skulle vara mig ett nöje att få se honom på nära håll.

Camillo. Vål uttänkt, farväl svårfar.

Albano. Lefve Ministern Galgeniano! Adjö förträfflige svårfar! (Camillo och Albano gå mycket hastigt.)

2 SCEN.

(Theatern förändras till Galgenianos rum. Han sitter i nattrock och nattmössa, vid ett bord och skrifer.)

(*Diego* inkommer.)

Diego. Signor Guido Ferrato låter anmäla sig.

Galgeniano. Hvad säger du pojke? Ferrato?

Diego. Ja, Signorn är i förmaket.

Galgeniano. Hvad fan kan han vilja mig? Låt honom komma in, (*Diego går.*) Han har aldrig varit min vän, den der Ferrato: något ovanligt lårer föra honom hit.

3 SCEN.

Galgeniano. Signor Ferrato.

Ferrato. (med mycken vördnad) Tillåt mig Ers Excellens, få uttrycka min lifliga glädje öfver det lyckliga val Hans Majeståt gjort - - -

Galgeniano. Hvad behagar Ni säga Signor?

Ferrato. Ett val, som träffat den skickligaste, den dygdigaste och den måst erfarne Man i Staten.

Galgeniano. Jag tackar Er Signor, för allt det dår. Jag märker att Signorns tänkesätt för mig, åro de fördelaktigaste. Jag önskade att alla mina vänner voro sådane som Signor Ferrato. (*sakta*) jag tror han är galen.

Ferrato. Det åro de säkert Ers Excellens! dock — torde hånda Ers Excellens får nu många fiender. Förtjensten saknar aldrig sådane. Men hela Neapel säger likväl att ingen bättre än Ers Excellens, för-

tjente bli Premier Minister — och Ers Excellens har också blifvit det.

Galgeniano. (förundrad) förlåt mig — men är Ni vid era sinnen?

Ferrato. Ers Excellens! förlåt mig — men jag begriper inte.

Galgeniano. Detta förstår jag inte: är någon ny feber gängse?

Ferrato. En spritt ny feber, Ers Excellens: hela Neapel vill vara upplyst. Sjelfva hofvet är smittadt. Ni är utnåmd till Premier-Minister.

Galgeniano (förvånad) Jag? jag? (tar af sig nattmössan och bjuder Ferrato snus) Signor, jag svär vid den obefläckade Jungfrun, - - - nå det vore kurjöst: är man nu rättvis och oväldig?

Ferrato. Ja, till ock med Era fiender. De stå nu med näsdukar i händerne och gråta glömska och försoning. Jag får i största ödmjukhet lyckönska Ers Excellens till en så ärorik seger.

Galgeniano. Men jag sjelf vet af ingen ting. (för sig sjelf) Vakna gamla förföriska begär! jag eller ingen! höga galgar och små menniskor! (högt) Men Signor, hur är Ni underråttad?

Ferrato. (ställer sig förundrad) Vet Ers Excellens sjelf af ingen ting?

Galgeniano. Nej, på min ära, inte af det minsta.

Ferrato. Signor Appiani berättade mig alltsammans. Utnämningen låter skett i gäs, men af orsaker, som jag åtminstone ej kan gissa, måste den hållas hemlig några dagar. Denna försigtighet har likväl varit fruktlös. Hela Neapel känner Er upplöjelse.

4. SCEN.

Galgeniano, Ferrato, Funkini (kommer mycket hastigt) (*En flaska lacrymae Christi står på ett bord. Funkini tömmer den i ett enda drag och säger derunder:*) Skål för den nya Premier-Ministern! Bli inte jag nu befordrad åtminstone till Polismästare, så fins ingen rättvisa i hela Konungariket.

Galgeniano. Man belönar förtjensten: den som är starrblind som ni, min Baron, men skrifver rapporter, som tyckas förråda en Argus, förtjenar ej denna förtroende-post.

Funkini. Hvad, Ers Excellens! jag var fordom hedrad af Er med ett förtroligt *du*: det der: *min Baron*, tycks för mig, som en gammal vän, åtminstone något förolämpande, i ett ögonblick, då nödvändigheten ej fordrar att Ni antager rangen af Ert Embete — och att visa denna rang, är öfver-

flödigt i den stund, Ni ännu sitter i tofflorna. Hvad åter angår mina rapporter - - så - - - men jag vill blott erindra den nya Excellensen, att jag är Elev af honom sjelf.

Galgeniano. Min bästa vän, du förstår mig inte. Jag ville nu blott öfva mig något i konsten att visa sig dryg. En Minister bör ju vara sådan.

Funkini. Tvertom, min Excellens! Smidig som en ål: — det är blott vid vissa tillfällen, han bör vara stolt som en furstlig mätress, hvilken ännu har förmågan att accouchera.

Ferrato. Jag är af Baron Funkinis tanke, Ers Excellens.

Galgeniano. Och han börjar nästan äfven göra mig till Proselyt. Men det är en olycka för mig, att jag inte så kan disponera mitt ansigte, att det ser vänligt ut.

Ferrato. Ingen fara med det, Huru kan en Aktör föreställa så olika personager? det fordras ett litet studium. Ers Excellens vet kanske ännu inte hvad naturanlag han har. Jag råder Ers Excellens att med speglens biträde, lära sitt ansigte de nödvändiga tempo, som under en viss belågenhet icke få saknas. Jag underställer likväl min tanke Baron Funkinis pröfning.

Funkini. I det faller, är jag fullkomligt af Signor Ferratos mening, och som jag gis-

gar att en mängd Lycksökare af alla stånd, snart lärer infinna sig, och emedan en ny Minister bör nedlåta sig så långt att han insinuerar sig äfven hos sina klienter; är det kanske nödigt att Ers Excellens genast börjar lära sig de der goda, milda grimacerna.

Galgeniano. Nå, hur fan, skall jag lära dem?

Funkini. Ers Excellens ställer sig för denna spegel, och gör den ena minen efter den andra, för att se hvilken som är vackrast. I den vackraste söker Ers Excellens att flitigt öfva sig, och den nyttjar han, då han har någon stor plan å bane och behöfver värfva några anhängare. Detta är en skön Venetiansk Spegel: jag känner igen honom. Han är köpt på auktion efter en man, af hvilken Ers Excellens inte var någon vän. Om Ers Excellens ställer sig framför detta förtroliga Glas, så skall intet smicker såra Ers Excellens's ömtåliga öra.

Galgeniano. Om den förbannade Lavater ändå inte skrifvit sin fysionomik och om de kitslige Italienarne inte öfversatt hans bok! nu studerar och bedömer man ett ansigte efter hans regler.

Funkini. Ja, rådfrågar man den författaro, så är Ers Excellens just ingen ängel

på jorden — men Ministrar få inte vara Änglar. Hur är det Lavater säger? jo: "en panna med orediga, djupa, mot hvarannan stridiga fåror, röjer ett säkert tecken till en rå, förvirrad och svårbehandlig karakter." Nog har Ers Excellens en hundra femti stycken fåror i pannan, som alla gå i olika direktioner och korssa hvarandra: men hvem ser det? Man ser blott på stjärnan, som med det snaraste kommer att pryda Ers Excellences bröst.

Galgeniano. Godt! Du har mycket rätt deri.

Funkini. Men märkvärdigare säger Lavater på ett ställe: "Grof, djerf, indelikat, misstänksam, årelysten, jemte ågare af många goda egenskaper, är hvar och en, i hvars panna skarpa, orediga, sneda fåror bilda sig, när han skelande på sidan, och uppmärksamt lurande, lyssnar med vriden mun." Allt detta återfinner man hos Ers Excellens: men likväl bör Ers Excellens vänja sig af med att skela på sidan; äfven som att lyssna med vriden mun — åtminstone vid sådane tillfällen då uppmärksamma personer äro närvarande.

Ferrato. Det är väl så, det: men om Ers Excellens stiger för spegeln, och bemödar sig anta en nedlåtande min, så tror jag

att Ers Excellens skall få ett Romerskt utseende. Det ädla och stolta, skall uti Ers Excellences anletsdrag, ingå den närmaste förening.

Galgeniano. Jag lyder Er Signor Ferrato. Brutus hade visst inte ett så vänligt utseende: nå vål, hvarför skall jag önska mig ett vackrare? jag vill inte vara mer än Brutus. (*Galgeniano går till spegeln, lyfter opp nattmössan och stryker sig öfver pannan med handen, han söker antaga särskilda minner, och undersöker hvilken bäst passar honom.*)

Funkini. Behåll den der minen en stund: den är rätt bra, då Ers Excellens kommer på hofvet, och får underrättelse att Ers Excellences plats är gifven åt någon annan. En viss mine för ett sådant tillfälle är äfven nödig.

Galgeniano. Hvad fan pratar du?

Funkini. A, bravo! den der minen är också förträfflig, då Ni talar i fosterlandets namn. Uttrycket skall då ha en viss häftighet, anletsdragen en viss krampaktig rörelse. Jag ser att naturen sjelf sørjt för Ers Excellences fullkomlighet.

Galgeniano. (*nedlåtande*) Jag ser att i dag är bror Funkini sjelf, också fullkomlig — Nå — något nytt min Baron.

Funkini. Grefvinnan Prutti är öfvergifven

af den vackra och rika Engelsmannen. Han har rest till Rom: hon är tordehända så narraktig, att hon reser efter honom.

Galgeniano. Stäckars Grefvinna! nå, har inte något annat tilldragit sig?

Funkini. På Er bakport har man i natt målat afgrunden och Er sjelf stående, och hotande Satan, med ett Kongl. Plakat, som likväl är falskt och aldrig utkommit.

Galgeniano. En besynnerlig idé! men låt det goda folket roa sig.

Funkini. Men aldrig hade jag trott, att en så lysande rättvisa skulle vederfaras Ers Excellences talanger.

Galgeniano. Jag sjelf tror det knappt ännu: har jag bara den öppna fullmakten i mina händer -- nog skall man få veta i hvars händer styrelsen kommit: Ah! se här kommer Signorerna Marinelli och Appiani (för sig) Nu ser jag att min utnämning är verklig; dessa begge ha alltid varit mina fiender; nu äro de beroende af mig, och de komma att söka min protektion.

5 SCEN.

Galgeniano, Ferrato, Funkini, Marinelli, Appiani.

Galgeniano. (med dryghet) God morgon mina Signorer, Hurudan är vinden i dag?

Marinelli. Kontrår för alla seglare, som ligga inomskårs.

Galgeniano. Det fagnar mig: hur må ni mina Signorer?

Marinelli. Vi ha den äran Komplimentera Ers Excellens, till den höga värdigheten, som - -

Appiani. Hela Neapel är förtjust — och det väntar en ny Epok af inre styrka och välmåga, samt utvärtes glans och åra.

Galgeniano. Jag är mycket smickrad af hvad Ni behaga säga: Hör Baron Funkini, den der fasonen på de gamle galgarne tycker jag inte om: nya galgar måste inrättas, ungefär af samma höjd som Den Helige Sebaldi kyrkotorn. Låt Byggmästaren Cruxini göra en ritning derpå; lemna mig den sedan; och requirera omkostnaderne hos Finans-Ministern.

Funkini. Ers Excellens, jag är inte auktoriserad ännu af - - - Är jag Ers Excellens Förste Sekreterare?

Galgeniano. Gör som jag sagt och kom tillbaka sedan. (*Funkini går*)

6 SCEN.

De förre, utom Funkini.

Galgeniano. Signor Ferrato, Ni var den förste, som underrättade mig om min

lycka. Jag önskade kunna göra något för Er. Hvad kan jag uträtta för Er?

Ferrato. En talangfull Bildthuggare har förfärdigat en bust af Ers Excellens. Ibland hundra personer af våra ansedda familjer, som velat köpa den, har jag ensam lyckats att få detta måsterstycke i min ägo. Min anhållan är nu, att som ett prof af min vördnad, få göra ett offer deraf åt Ers Excellens.

Galgeniano. (mycket smickrad) Min dyre Signor! hur i all världen kan jag visa Er så mycken aktning tillbaka, som ni förtjenar? Ni har, i sanning, öfverraskat mig med Era förträffliga tänkesätt. Jag skulle - -

Ferrato. Ers Excellens har således den godheten att tillåta mig få hämta - - -

Galgeniano, Min dyre Signor - - -

Ferrato. Allerödmjukaste tjenare! (han går)

7 SCEN.

De förre, utom Signor Ferrato.

Galgeniano. Nå, hur mår Er vackra dotter, Signor Marinelli?

Marinelli. En flicka om 15 år, plår sällan må illa, Ers Excellens!

Galgeniano. Har någon ung furste ännu tillbjudit henne sin hand?

Marinelli

Marinelli. Furste? Jag vill att min dotter skall bli helt enkelt Medborgarinna, ej Furstinna.

Galgeniano. Nå vå! då passar hon en Premier-Minister. Hvad skulle ni säga, om jag gjorde er det förslag att bli Er mäg?

Marinelli. Jag skulle bli oändligt smickrad, Men, fastän Ers Excellens är enklings, lärer Ers Excellens ha relationer till ett vist annat fruntimmer.

Galgeniano. Det är också sant.

Appiani. Jag har förut, af Ers Excellens begärt Signora Claras hand; och jag vågar nu ånyo - - -

Galgeniano. Aha! Signor, jag märker att Ni vill klifva högt: men tänk inte på min Clara. Jag skall likväl skaffa Er hustru — och ett åreställe. Men låt oss först afgjöra, Signor Marinelli. Jag gifter mig med Er dotter.

Marinelli. Ers Excellens må tala med henne sjelf.

Appiani. Men hvilken skönhet är det Ers Excellens behagar föråra mig?

Galgeniano. Signora Pulcinella, Mødren till min Dotter Clara.

Appiani. Jag begriper Ers Excellences egen måtress, jag tackar ödmjukast.

Galgeniano. Hvad säger Ni Signor? skulle inte detta Fruntimmer anstå Er?

Appiani. För ingen del. Hon är ju snart sina femti år — hafvit barn med Excellencen — jag är Adelsman, och hon --- fy tusan!

Galgeniano. Ni är odräglig. En gammal narr, med trettiotvå anor och en fårhjerne. Ni skulle ej vilja komma i förbindelse med Neapels Premier-Minister?

Appiani. Hvem har sagt annat? Men behöfver jag som valuta, emottaga ett gammalt obrukbart mynt, som en Antiqvarie knappt vill rå om?

Galgeniano. Jag är Premier-Minister; jag befaller Er att gifva Er med Signora Pulcinella.

Appiani. Inte i detta år åtminstone. Besinna min sötaste Excellens, åren ha hopat sig på henne. Jag vill fortplanta min ått — och hon är ju blott en relik.

Galgeniano. Har man bara mod och ståndaktighet, kan man tvinga hvad som hålst, till och med sjelfva naturen.

Appiani. Det är intet så alldeles afgjordt. Sjelfva hans Excellens skulle i detta fall misslyckas.

Galgeniano. Jag ger mig fan på, att det är bara envishet, som nu råer om Er.

Appiani. Jag vill ha rent guld.

Galgeniano. Jag vill ha, och jag vill ha — men hvem fan ha sagt att man får hvad man vill ha. Om Ni inter gifter Er med Signora Pulcinella, skall jag låta landt-förvisa Er.

Appiani. (*skrämd*) Men min aldrasöta-
ste Excellens . . .

Galgeniano. Hjelper inte. Gifter Ni Er med henne godvilligt, ger jag Er mitt löfte att Ni inom åtta dar, skall vara Statskommisarie.

Marinelli. Nå Appiani, besinna dig inte länge. Du blir genom blodsband förenad med hans Excellens-

Appiani. Det ger jag knäfveln — men Statskommisarie?

Galgeniano. Som jag sagt.

Appiani. Och Kammarherre?

Galgeniano. Äfven det, gamle narr.

Appiani. Och Riddare?

Galgeniano. Det förstår sig; en Stats-åsna bör, för rangen skull, ha förgyldta öron.

Appiani. På dessa vilkor, så . . . i den rena Jungfruns namn . . .

Galgeniano. Godt: den affären är då afgjord: nu Signor Marinelli, vill jag ha ett bestämmt svar af Er. Er dotter, den skönaste Signoran i Neapel, kunde väl få en yngre man — till och med en ålskvärd, klok och god man: men hon förlorar ju inte derpå,

om hon, genom ägtenskap med mig, blir den första damen vid hofvet: Hvad svarar Ni derpå Signor?

8 SCEN.

De förre, Diego.

Diego. Ett dussin grofva solbrända karlar begära få tala med Excellensen.

Galgeniano. Hvilka å de?

Diego. Jo, jag känner igen dem. Det är Neapels alla Åkare. De såga att Ers Excellens gjort deras språk bekant så i kōjan som Palatset. De vilja lyckönska Excellensen — och i aldradjupaste underdånighet, som de såga, begära något.

Galgeniano. Jag älskar det goda folket, men deras anhållan, som jag gissar, kan jag för närvarande ej bevilja. Bed dem komma tillbaka om ett halft år.

(Diego går)

Galgeniano. Denna samfundsklass har ingen Minister förstätt att värdera, så mycket som jag skall veta att göra det. De äro redlige, upprigtige. kraftfulle i kropps och sinnesyttringar, ganska naiva när de, på hvad sätt som helst, skola framföra sina tankar. De äro Neapels klassiska medborgare, likasom Lazzaroni i allmänhet.

9 SCEN.

De förre, Diego (kommer mycket hastigt och derefter en okänd.

Diego. Denne karl vill äntligen komma in och han gaf mig en spark, då jag sade, att han kan vänta. Han ser mig inte ut att vara så betydande.

Galgeniano. Hvem är Ni, hvad vill Ni.

Den okände. Jag är Mästerman i den Kongl. Residens-Staden; jag har alltid med vördnad och beundran hört Ers Excellens's namn; och då jag nu fått veta att Ers Excellens blifvit så förnäm och mäktig, vill jag fråga, om jag med mina få kunskaper, kan vara Ers Excellens till tjenst.

Appiani. Ha, ha, ha, gode man, vill du hänga Excellensen?

Galgeniano, (förtörnad, till *Appiani*) Om ni tiger, så skymfar ni inte naturen. (till *Mästermannen*) Törhända jag kan betjena mig af Er. Betalar sig Er profession nu för tiden?

Mästermannen. Nej - - - här fins så många brödsökare. Sedan jag expedierade *Fra Diavolo*, ha tiderna mer och mer försämrat sig. Jag hade två ganska vackra snaror, som dessutom voro af silke och ämnade till bättre folks tjenst, men jag måste sätta dem hos en procentare.

Galgeniano. Sträckars karl! jag skall söka hjälpa Er. (*ger honom några guldmynt*) se här: en annan gång skall Ni få mer, min vän, hör hit om 8 dar. (*Måstermannen bugor och går tillika med Diego, som säger:)* Fan besitta den, han förstod att ta Excellensen på det ömma.

Galgeniano. Min kära Signor Appiani, var mer varsam hårnäst, då ni talar i min närvaro. Jag vet att ni inte mente något ondt, med det der uttrycket; men Ni ger andra derigenom orsak att skratta åt Er enfaldighet. Om jag skall framdraga Er, så fordrar jag en fullkomlig undergifvenhet.

Appiani. Nå, nå, jag skall rätta mig. Det var, som sagdt är, inte så illa ment.

Marinelli. J vist fall beklagar jag Ers Excellens; det är sant, Ers Excellencees Embete är der årofullaste, men äfven det måst makt-påliggande, det besvärligaste. Ers Excellens får derpå slösa både sina kropps- och själskrafter.

Galgeniano. (*muntert*) Ah, Signor, när jag kommer, i mitt Element, blir jag tjugu år yngre. Ah! se Pater Rocco. Denne fördomsfrie Andlige kan jag inte tåla; Om jag kunde expediera honom i Abrahams sköt, utan någon ceremoni, skulle jag vara rätt tillfredsstäld.

IO SCEN.

De Förre. Pater Rocco.

Pater Rocco. Förlåt mig mina Signorer, om jag störer Er uti ett viktigt samtal med Neapels förste Minister; jag har också något viktigt att tala med honom.

Galgeniano. Det skall roa mig att få veta den menniskoålskande Paterns ärende. Ni Signor Apiani gör emedlertid Er kur hos Signora Pulcinella: Ni såger henne hvad jag beslutit: Ni söker att intressera henne för Er, så mycket som möjligt, och undermåttar mig sedan derom. Hos Er Signor Marinelli, skall jag i morgon göra min uppvakning, och tala med Er sköna dotter. Laga emedlertid att hon inte tror anekdoterne rörande min hustru, min son, mina begge måtresser och mig. Lasten är en plågoande för den enfaldige och oupplyste; — men för den upplyste ett fantom som han roar sig med, och som alldeles försvinner då han har ondt i magen. (Apiani går in till Signora Pulcinella.)

Marinelli. (sakta) Din gamle Lurifax! (går).

II SCEN.

Galgeniano. Pater Rocco.

Patern. Det förekommer mig besynnerligt att Ni, Galgeniano, fått ett så betydan-

de Embete i Staten. Jag kommer för att
 afråda Er att taga emot det.

Galgeniano. För fan! bör det bekymra
 Er, om jag är i tillstånd att verka allt eller
 inter?

Patern. Besinna min vän, Ni är mig
 vetterligen, den störste Syndaren i hela Ko-
 nungariket — och Ni skulle ha ett så be-
 tydligt inflytande på Ert Lands angelägen-
 heter! Oss skulle aldrig gå vål, endast der-
 före att en sådan Årke-Syndare dirigerade
 affärerne.

Galgeniano. Ha, ha, ha! Ni skall båra
 era sexti år, lika så raskt, som jag mina:
 jag har inte något mjeltsjukt samvete, nu
 mera, — jag har resonerat borrt det. Den
 tiden, då jag skulle känt en inre tillfreds-
 ställelse, att för Er få upptäcka vissa saker,
 är förbi. Jag är nu Premier-Minister, jag
 väntar hvarje stund, min fullmakt: Mun-
 karne ha att bereda sig på min hämd: de
 ha blottat mina synder; jag betalar med
 procent.

Patern. Kan du sofva om nätterne?

Galgeniano. Uppriktigt taladt oss emel-
 lan, — det kan jag inte.

Patern. Ert förhållande mot Er hustru,
 Er son och flera Era vänner, har således
 väckt Ert samvete. Jag är rätt glad dere
 öfver. Er fattiga själ kan = = =

Galgeniano. Tyst, min välmenande Pater. Menniskans själ lefver med kroppen och dör med den. Helfvetet är en monarki, som människans inbillning stiftade i världens första och råaste ålder - - -

Patern. Jag beklagar Er. Ingen tror så, utan att han tillika anser det nödvändigt för det ropande samvetet, att så tro. Då Ni själf ej hade orsak att göra Er några förebråelser, advocerade Ert förnuft alldeles icke om det tillkommande; men nu har det måst åtaga sig en sådan advokatur, för att kunna lindra de qual, som söderslita Er.

Galgeniano. Inte illa sagdt, min Gubbe! jag skall inte gömma dina ord, fastän de redan börja fråta mig.

Patern. Och Ni emottager detta viktiga Embete?

Galgeniano. Ja, om än själfva djefvulen hotade mig med pekfingeret.

Patern. Godt! jag är Er vän mer än någon annan. I fall Ni nånsin skulle känna Er olycklig, så öppna detta förseglade papper, och läs det uppmärksamt igenom. (ger honom ett försegladt papper), men dessförinnan får Ni inte öppna det. Farväl! (går).

Galgeniano. Jag förstår inte den vördige

Patern, men jag skall ändå efterkomma hans önskan.

12 SCEN.

Galgeniano. Pinto.

Pinto. Hvilket blir det första mästerstycket af den nye Premier-Ministern?

Galgeniano. Jag skall införa bruket af Aqua Tophana, i Neapel, med samma fördel, som det nyttjas i det Päfliga Residenset. Sedan må en Rival falla här, en annan där. När man kan tvinga hela dödens förfärliga makt in uti och ur en liten flaska, så är man dum, om man inte gör det.

Pinto. Du säger något. Du är fintlig nu som förr. Nå ån den andra bravuren?

Galgeniano. Man skall inte få trycka utan den strängaste censur.

Pinto. Och du har ju alltid hatat censuren, till och med den inskränktaste.

Galgeniano. Ja, då jag saknade makten. Nu då jag fått den, skulle jag frukta hvarje frimodig Skribent. Dertför skall hvarje skrift, som hädanefter utkommer, strängt examineras. Man ombyter tänkesätt och principer, efter de särskildta ställningar hvari man befinner sig.

Pinto. Nå, den tredje bravuren.

Galgeniano. Min kära Pinto — allt annat blir en följd häraf. Jag håller Natio-

nen i mörker. En Nation som inte ser, är merendels rätt god att styra. Man kan då till ock med förfäskeda hela Spionkorpser och ändå sofva i lugn.

Pinto. Hur länge varar en sådan säkerhet, Herr Stats-Filosof?

Galgeniano. Så länge den magtåtgärd jagar så, att han ensam kan tala; och förmår öfvertyga att det är nyttigt att alla öfriga tiga.

Pinto. Nå, hvarigenom åstadkommer du en sådan öfvertygelse?

Galgeniano. Genom galgar och fångelser.

Pinto. Och derigenom är den magtåtgärd försåkrad om Nationens kärlek?

Galgeniano. Nationens kärlek är ett parad-ord, som blott nyttjas i Folkets adresser till Styrelsen.

Pinto. Ja, Tyranner tro så.

Galgeniano. Det är sannt, vanliga Tyranner ha ett icke afvundsvärdt öde. Men supponera en klok Tyrann, som med en behörig tygel på de vådligaste passionerne, förstår, med lugn och öfverläggning, begagna hvarje lifvers ögonblick; som kan inbilla folket att han endast är dess Far, då han är dess förtryckare - - och en Minister kan stundom inbilla folket att äfven han är dess Far.

Pinto. Din stympare, du talar så, att du borde smidas vid gallerne.

Galgeniano. Hvad behagar Signorn? Jag vill inte förmoda att han förgriper sig på - -

Pinto. Ha, ha, ha, på Premier-Ministern? Jag måste låna en gammal Författares ord. Du talar din stackare, så löjligt, att man som en sällsynt fogel, borde sätta dig i taket på ett Apotek.

Galgeniano. Tacka vår gamla vänskap, att jag ej låter allvarsamt straffa Signor Pinto.

Pinto. Hör du Galgeniano, du är en gammal man, som aldrig begått annat än tvetydiga handlingar, och som ett bevis härpå får jag endast åberopa de af trycket om dig utkomna Anekdoter, och i hvilka du kallas Bandit. Det är santt, såmre och skadligare Bandit har Neapel våld aldrig haft; ty pennan har varit din stiletr, och du har mördat i patriotens namn; men säkerligen skall man, för att ge afsmak för ditt yrke, öfversätta din bok på alla språk, och kanske skola dina bedrifter hinna ända till yttersta Norden. Sällan fins en stor brottsling, som ej kan trösta sig af åtminstone någon enda vacker gerning; men jag vet ej någon, af hvilken du kan trösta dig. Resa sig ej de få hårstrån du har kvar på din hjessa, när du återkallar i minnet dina afskyvärda

handlingar? Ryser du ej själf, då du erindrar dig den enda, som ej bland Anekdoterne är upptagen?

Galgeniano. Min Abbé, åt det något nytt nu igen?

Pinto. Intet nytt; det rör dig och din hustru.

Galgeniano. Den salig själen har allmänheten i godt minne. Får hon nu inte räknas bland helgonen, så vore det kurjöst.

Pinto. Tala mindre låtsinnigt om henne. Den Anekdot jag i går hörde af Öfverst-Löjtnant Struzzi, var ej för vacker. Du låste ju in din hustru, öfver en natt, i en lada och låt endast lägga en halfankare brånvin bredvid henne. Du ville ta döden af henne, på det du skulle slippa ett band, som du hatade. Ha, ha, ha, — och du, du tror dig vara utnåmd till Minister? Regeringen vill väl inte göra ett paskill på sig själf?

Galgeniano. Du förstår inte mig och inte dig själf. Hvem kan bättre passa till Minister än jag? Hvem har så många insigter i så olika grenar, som jag? Hvem har, som jag, uppgjort systemer i ekonomi, politik, juridik och statistik? —

Pinto. Och i Mimik, när du stundom blifvit öfverraskad? Men dina principer? de äro ju de måst tyranniska. Du är ju känd som Spion-Prefekt — och man må så-

ga hvad man vill, så det är blott af Polismed-
len du, på några år, blifvit välmående). —
Och du vill bli Minister. Begriper du inte,
gamle skålm, att någon velat roa sig med
dig: man har utspridt ett ryckte, som man
velat att du skolat tro, för att sedan genom
dess vederläggning kunna få skratta på din
bekostnad.

Galgeniano. På min bekostnad? man skrat-
tar aldrig på min bekostnad.

13 SCEN.

De förre, Signora Pulcinella, Appiani.

Signora Pulcinella. Är det sannt, Signor
Galgeniano, att Ni blifvit Minister?

Galgeniano. Ja, Signora —

Pulcinella. Ha, nu ser jag Er oförskämd-
het i hela sin rysliga dag. Nu, då lyckan
och åran böra följa Er, öfverger Ni mig.
Nu vill Ni, som ett offer ge mig detta gam-
la dumhufvud, som inte förtjenar att kyssa
mina fötter.

Appiani. Jag är rätt glad, att jag slipper
den höga näden.

Pulcinella. Ministern blir min Gemål, el-
ler ingen. Min säng är lika god nu som
förr; hymens taggar böra inte sticka mer
än vållustens.

Galgeniano. Jag tager mig nu en maka,
efter mitt stånd; mitt hjerta skall likväl all-
tid odeladt tillhöra Er; Ni gifter Er med

Signor Appiani, men mig skall likväl tillhöra - - -

Appiani. De äkta rättigheterna. Tag både dem och det andra skräpet tillbaka (pekar på Pulcinella). Jag afsäger mig både Stats-Kommissarie Embetet och Kammarherre vårdigheten,

14 SCEN.

De förre, Signorerse Ferrato, Funkini, strax derpå en Polis-Kommissarie.

Ferrato. Om ett ögonblick skall stoden vara hittransporterad.

Funkini. (mycket het) För knåfveln Galgeniano, du är inte mer Minister än jag. Alltihop är en hopspunnen lögn.

Polis-Kommissarien, (som emedlertid inträdd) Signor Galgeniano, jag har Polis-Ministerns öppna Ordres; Ni är min arrestant.

Galgeniano. Hvad? är hela världen galen?

Pinto. (tager Orderne och läser högt) - - "och som det är nödigt för Neapolitanernes inre lugn, att Galgeniano är medborgligen död; Alltså skall han, uppå högvederbörlig befällning, landsförvist varda; och afresea han inom 48 timmar, under uppsigt af Polis-Kommissarien Rappetti; hvaremot Funkini kommer att sitta en dag på vatten och bröd sedan han förut ur Policens tjänst blifvit förfäskedad." &c. Jag gratulerar Premier-Ministern.

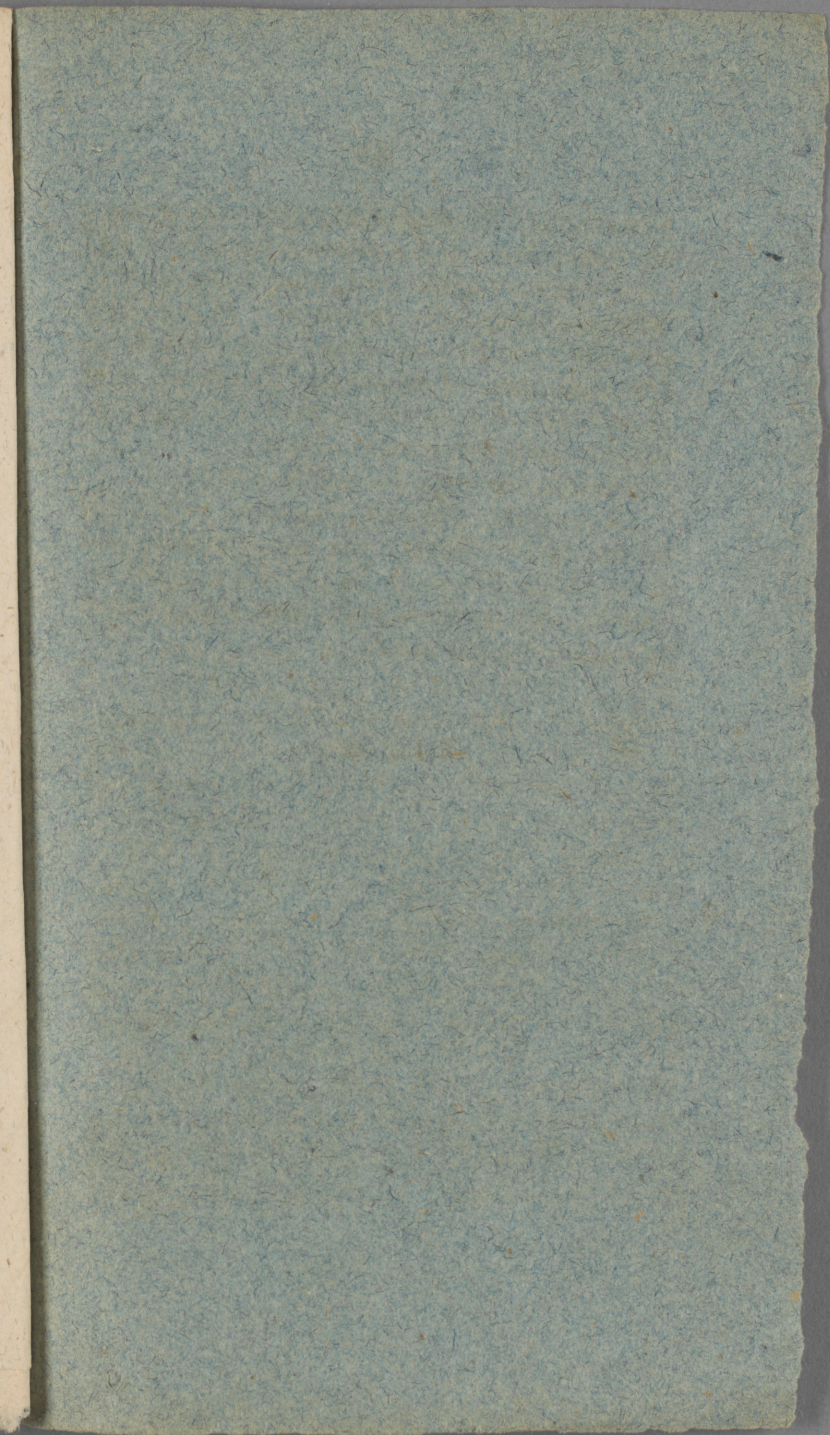
Ferrato. Äfven jag af uppriktigaste hjer-
ta. Befaller Ers Excellens busten med sig?

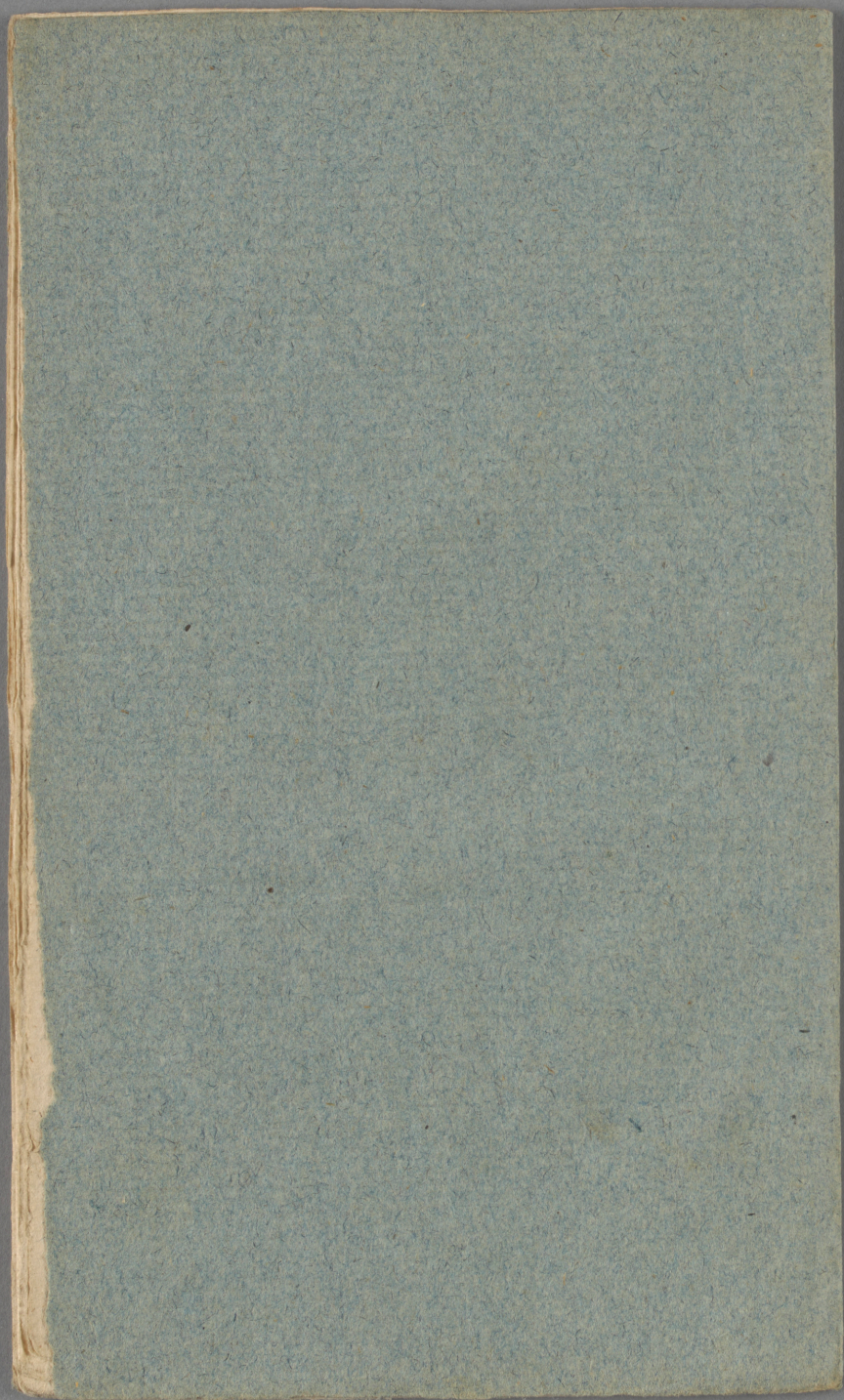
Appiani. Farväl med alla mina gyllene
drömmar! Men det var rätt bra att jag slapp
den der maran, som säkert skulle satt lung-
soren på mig. (pekar på Pulcinella som
fallit afdånad i en fätölj, men rör sig små-
ningom med fötterne i vådret.)

Funkini. Farväl du snöda värld!

Galgeniano. Nå, nå, jag skall betala mi-
na blinda Landsmän, när jag kommit ifrån
dem. Men Munkens biljett ska jag väl nu
öppna. (öpnar den hvari det står): *Tänk*
på ändaz, Galgeniano!

Ridån faller.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres **TIFFEN** Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
								
								